

BULETINUL

SOCIETĂȚII NUMISMATICE ROMANE

APARE LUNAR.—ABONAMENT ANUAL 3 LEI.—NUMÉRUL 50 BANI

Sediul la cancelaria Museului Național de antichități
Palatul Universității din București

Ședința din 19 Aprilie 1904, orele 5 p. m.

Președinția D-lui M. SUTZU

Membrii prezenți : D-nii *Gr. G. Tocilescu, Al. G. Cantacuzino, Lt.-colonel G. Iordănescu, D. Panku, Carol Stork, E. D. Mirea, George Severeanu.*

Se aprobă suma de 62 lei, 85 bani, pentru tipărirea *Buletinului* No. 2 și diferite cheltueli.

Ordinea zilei : I. *Medalia lui Ștefan-cel-Mare.* D. președinte arată că, în urma concursului instituit pentru modelul de medalie, s'au prezentat cinci candidați, dintre cari comisiunea instituită pentru premiarea modelului, a acordat 200 lei D-lui Celesti Fabio, din Iași, care a prezentat modelul cu motto „*Ramnuzia Rupit*“.

În ceea ce privește reversul medaliei, consiliul a primit de la D-nu Ministru de culte și instrucțiune publică un model cu textul : *Marele Ștrămoș Ștefan-Vodă, la împlinirea de patru sute de ani de la săvîrșirea lui din viață, ca semn al recunoștinței neamului său, 1504—1904, însoțit de marca Domnitorului.* Consiliul dispune trimiterea modelului de gips și a reversului la casa *Wilh. Mayer și Fr. Wilhelm* din Stuttgart, comandându-se 3.000 piese de bronz, dintre cari pentru minister 2.700 (900 aurite, 900 argintate, 900 bronz), pentru a fi împărțite elevilor din liceele Statului ; iar 300 medalii pentru a se vinde la subscriitorii.

II. *Diploma Societății.* D-nu C. Storck, care fusese însărcinat de consiliul de administrație cu facerea unui model de diplomă, prezintă două, dintre cari se aprobă diploma (vezi facsimile).

MEDALIA ȘCOLII NORMALE MILITARE DIN-IAȘI

Între alte reforme aduse de misiunea francesă dupe unirea principatelor a fost și crearea unei școle normale, în scopul de a produce profesorii de scrimă în armată.

Pentru acesta a fost trimis în Franța locotenentul Manolescu, care la 1864 s'a întors în țară și a format o școală la Iași cu sergenți detașați din corpurile de trupă.

Dupe 1866, data detronării Domnitorului Alexandru Cuza, această școală a fost desființată ; așa în cât nu s'au ținut de cât cursuri în anii 1864—1865 și 1865—1866. O-dată cu desființarea școlii, elevii formați au fost retrimiși la corpurile lor de trupă.

La sfîrșitul fie-cărui an, în urma examenului ținut, se da premianților câte o medalie, însoțind-o de un brevet.

Dăm aci atât descrierea brevetului acordat sergentului-adjutant Brațu Ion, premiant I, precum și descrierea medaliei premiul III ce a fost acordată sergentului Râmniceanu Ion.

I. *Brevetul*, a cărei facsimilă o avem grație bună-voinței D-lui C. Alessandrescu, sub-directorul Monitorului Oficial și Imprimeriei Statului, prezintă armele Principatelor-Unite, cu următorul text :

În numele Înălțimei Sale Alecsandru Ioan I domnulu stăpânitoru alu Romaniei.

(Armele școlii normale. Veți aversul medaliei).

Școla normală militară Sf. Savva. Iassi.

I-inl CURS, 1864—1865

B r e v e t u

In virtutea Inaltei Ordonanție din 21 Ianuar Anului 1864. Noi Ministru Secretar de Statu la Ministeriul de Resbelu alu României, după prezența Consiliului de instrucție alu Școlii normale Militare din Iassi. Liberamu prezentulu Brevetu *D. Sergent Adj. Brațu Ion* din *Corpul Scolii Normale M.* Elev eșit din Școlă ce au meritat pentru silinția Sa la studiuri în *Gr'al.* Medalia de Aură dată de *Domnă* ca *Gr'al* premiu drept Onóre, Distincție și Suvenire în Specialitatea de *împreune studiurilor I.* Pentru care se atestază prin notele obținute la clasificație.

Sau dat la Iassi la 27 Iunie 1865.

p. Ministru de Resbelu,

(ss) Inspector Generalu Jacovaki.

Directoru Școlii și presedinte

Consiliului d'Instrucție,

Căpitan J. Manolescu.

Membrii : { *Loc. G. Maican.*
{ *Loc. Rușescu.*

II. Descrierea medaliei ce se află în colecțiunea noastră.

Medalia este de argint. Atât aversul și reversul este gravat.

Pe avers găsim marca școlii care se compune din o părărie de vânător, de desubtul căreia e o sabie și o floretă încrucișate având d'asupra o granată în flacări, iar de desubt un pistol cu o piramidă de ghiulele, cu inscripțiunea : *Școlă Normală Militară.*

Reversul presintă : III-le Premiū de Scrimă. I-inl curs 1864—1865.

Lt.-colonel G. Iordănescu.

CUM SE BAT LA NOI MEDALIILE CARİ AŪ UN INTERES ISTORIC

DE

Locot.-colonel G. Iordănescu

Este fapt netăgăduit că medaliile, ca și monetele antice și moderne, constituie pentru numismatică, elementul principal din care se deduc starea culturală și politică a popórelor antice sau moderne, presintând astfel un vast câmp de studii pentru generațiile presente și viitoare.

Cuvintarea ținută de D. profesor Gr. Tocilescu adunării generale a societăței numismatice în ziua de 28 Decembre 1903, și inserată în primul număr al Buletinului, dovedește cu multă erudițiune scopul ce urmărește numismatica.

Nu mă voi ocupa de modul cum se bat la noi monetele, ele fiind un monopol al Statului ; dar în ceea ce privesc baterea medaliilor, chiar și cele oficiale, ele au fost bătute fără nici un studiu ; iar îngrijirea lor lăsată la gustul și priceperea celor însărcinați cu fabricarea.

S'a stabilit la noi un curent, că dacă trebuie să se comemoreze un eveniment istoric sau să se inaugureze un monument public este nevoie și de baterea unei medalii care constituind un document public, trebuie să corespundă unui scop, adică să transmită și generațiilor viitoare descrierea faptelor așa cum s'au petrecut.

Să facem critica numai a câtor-va medali, pentru a constata dacă ele îndeplinesc într'adevăr aceste condițiuni :

a) *Medalia bisericăi din Sinaia*, bătută în 1904, reprezintă mai bine o iconă de cât o medalie. Acastă biserică, atât ca arhitectură cât și prin pozițiunea sa în Sinaia, adică într'o localitate unde este reședința de vară a Curței noastre regale, și adesea vizitată de străini, urma ca baterea medaliei să se fi făcut cu mai multă îngrijire și studiu.

SOCIETATEA NUMISMATICĂ ROMÂNĂ

fundată la 28 Decembre 1903

Domnul

fiind ales membru

al Societății, i se conferă această „Diplomă” astăzi

anul ..... *București.*

PREȘEDINTE,

SECRETAR,

No. ....

Ar fi trebuit, de exemplu, ca autorul să serve drept model de medalia monastirei Curtea-de-Argheș, foarte bine reușită.

Biserica din Sinaia să fi fost fotografiată de la clopotniță, așa ca să reprezinte pe medalie fațada cu în-
tréga lature, cu o parte din chilii și porța aleef Carmen-Sylva, cu pitoreștile vârfuri ale munșilor d'impregiur.

b) *Medalia universității din Iași.* Pe revers s'a gravat în mijlocul unei ghirlante de lauri data cu men-
țiunea inaugurării. În locul acesta trebuia făcută fațada clădirei, fiind-că mai târziu în locul acestia, din dife-
rite împrejurări, se pôte clădi un alt monument public, și medalia care se păstrează, să arate și generațiilor vii-
tore cum era universitatea în 1897 pe același teren. Ca dovadă este medalia bătută de comunitatea evanghelică
din Bucuresci la 1903, în amintirea a 50 ani de la reclădirea bisericei din strada Luterană, la 1853, în locul unei
modeste biserici construită din anul 1753 ; așa că medalia bătută în 1903 reprezintă pe revers acea modestă
clădire din 1753, fiind-că la acea epocă nu avea mijloce de a bate o medalie, și actualii efori au ținut să rămână
ca o amintire urmașilor lor înfățișarea locașului divin, unde a făcut străbunii rugăciunea către Dumnezeu.
Se mai pôte lua ca pildă poporele antice, cari gravau pe medalii sau monete, evenimentele petrecute la acea
epocă, cum se vede pe monetele bătute de Romani la 105, capul lui Traian, iar pe revers podul de la Severin,
construit de acest imperator. Așa mai departe.

c) *Medalia palatului Curței de conturi* întră în aceeași observațiune.

d) Dece ani în șir s'au bătut medalii oficiale, fie ca premii sau monumente publice, cu o singură matrice,
reproducând figura Majestăței Sale Regelui la fel, neținându-i-se în seamă că cu cât un om înaintează în virstă
figura se schimbă și nu mai înfățișează pe aceea a epocii când s'a bătut medalia. Ne mărginim numai la aceste
observațiuni, cu speranța că în viitor răul se va curma.

DIN STRĂINĂTATE

Statele Unite-America

Washington. Institutul Carnégie (Carnegie Institution), fondat de curind la Washington, în scopul de
a încuraja cercetările originale și științifice pe cari urmăză să le publice, prepară în acest moment un manual
bibliografic intitulat : *«Handbook to Learned Societies and Institutions».*

Pentru acésta trâmite Societăței numismatice române un formular pentru a se răspunde la următoarele :

- a) Numele oficial al Societăței ;
  - b) Adresa oficială ;
  - c) Resumatul istoricului Societăței, cu data fondării ;
  - d) Scopul Societăței ;
  - e) Despre ședințele ținute ;
  - f) Numărul membrilor fondatori, activi, onorari ;
  - g) Ce publicațiuni periodice avem ;
  - h) Fondul pentru încurajării de produceri artistice în medalistică.
- Comitetul a trimis toate deslușirile cerute.

Germania

Berlin. Directorul ȋiarului *«Berliner Münzblätter*, Dr. Emil Bahrfeldt, director de Bancă, a trimis
o adresă Societăței numismatice române, prin care transmite urări de prosperitate tinerei Societăți fondate.
În același timp oferă, în schimbul Buletinului nostru, ȋiarul *«Berliner Münzblätter»*, care apare lunar și al
cărui cost este de 6 Mk.

Francia

Paris. D-nu Adrien Blanchet, președintele Societăței franceze de numismatică, ne trimite o scrisore
prin care ne felicită de formarea Societăței, urându-i prosperitate.

În același timp trimite în schimb *«Bulletin international de numismatique»*, în care chiar a în-
scris Societatea noastră printre Societățile străine corespondente.

Italia

Roma. *«Revista ital. di Numismatica* face cunoscut aparițiunea unei noi reviste numismatice, intitu-
lată *«Battaglie d'Archeologia»*, al cărui scop este de a studia în special cestiunile tehnice și a arăta citito-
rilor falsificațiunile de medalii și monete, în special romane, cât și moderne.

I N F O R M A Ţ I U N I

De curând a apărut în comerţiu trei medalii de argint române, gravate din timpul domniei lui George D. Bibescu, şi cari nu erau până acum cunoscute.

Iată şi descrierea lor :

I. Medalia de argint greutate, 138 grame, purtând pe margine proba argintului (12). Are atât pe avers cât şi pe revers marginea ocupată de o ghirlantă de desemn, şi presintă următorul text gravat :

Avers :

I N Z I L E L E
P R È L U M I N A T U L U I
S H I P R È C R E D I N C I O S U L U I
D O M N U
A T Ô T E I T Z E R I I R O M A E N E S T I
G E O R G E D I M I T P I E
B I B E S C U
Î N A L V - l e a A N U A L
D O M N I E I M . S A L A E

Revers :

Î N A N U L M A E N T U I R I I
1847
S ' A P U S F U N D A M E N T U L
Z I D I R I L O R C E D I N N O U
S E Î N A L T A E P E L O C U L V E C H E I
M A E N A E S T I R I N U M I T A E
C O Z I A
D I N J U D E Ţ U L
V Î L C E A

Acastă piesă nu presintă caractere indestule de autenticitate.

II. Medalia gravată cu ocasiunea ştergerei vâmlor dintre Moldova şi Ţara Românească.

III. Medalia gravată cu ocasiunea efectuării lucrărilor şoselei Bucureşti-Verciorova.

Este un fapt foarte curios acesta de a vedea apărind de o-dată trei medalii gravate, necunoscute până astăzi, cari ne vin spre vânzare de la nisce comercianţi de antichităţi.

Ne facem datoria de a atrage atenţiunea amatorilor, pentru a 'i pune ast-fel la adăpostul unei încercări de escrocherii, şi a 'şi propune că cel mai bun mijloc este să se impue acestor vinători, cari pretind pentru asemenea medalii preţuri extraordinare, borderouri de vinzare, precum şi să arate provenienţa lor, cari represintă până la un punct o garanţie.

L I C I T A Ţ I U N I

În luna Octombre se va ţine, la marea casă de numismatică din Frankfort a/M. a D-lui *Adolph Hess Nachfolger*. patru licitaţiuni şi anume :

I. La 10 Octombre colecţiunea de monete şi medalii austro-ungare, compusă din 2.349 piese de aur şi argint a D-lui *Ioseph Ferdinand Hirsch* în Tropau. Catalogul, descris cu multă competenţă, presintă şi opt tabele ce conţin litografiate cele mai rare piese.

II. La 16 Octombre se vinde colecţiunea de medalii şi plaquete artistice din perioada Renaşterii italiene. Catalogul conţine 130 numere cu 2 tabele ; iar colecţiunea represintă a treia parte din colecţiunea D-lui *T. W. Greene*.

III. La 17 Octombre o colecţiune de 43 numere şi monete de aur romane, precum şi antichităţi egiptiene.

IV. La 17 Octombre se vinde marea colecţiune de monete şi medalii din Brandenburg-Prusia a D-lui *August von der Heyden-Berlin*. Catalogul presintă 2.422 numere, cu 6 tabele.

Toţi amatorii cari ar dori să ia parte la aceste vânzări pot să ceară catalocele speciale D-lui *Adolf Hess Nachfolger*, Franckfort.

Sub-secretar, *Dr. G. Severeanu*.